

Dnr 24KS530-6
2025-02-03

Kommunstyrelsen

Erik Apel
Telefon 026-17 88 10
erik.apel@gavle.se

Yttrande – avgränsningssamråd vindpark Hamrånge

Beskrivning av ärendet

Vindr AB har bjudit in Gävle kommun till ett avgränsningssamråd avseende vindpark Hamrånge. Sista svarsdatum är den 21 mars 2025.

Projektområdet är beläget ca 5 km väster om Hamrångefjärden, på norra sidan om väg 303 mellan Hagsta och Ockelbo och drygt 2 km väster om E4. Projektområdet är cirka 501 hektar stort, är flackt och låglänt och utgörs av skogsmark, med sumpskogar och våtmarker. Den sökande avser att ansöka om tillstånd att få anlägga vindkraftpark, att anlägga kabelanslutning samt om tillstånd för drift av 16 vindkraftverk med en maximal totalhöjd om 300 meter.

Generellt ställningstagande

Gävle kommun förordar generellt att producerad energi går till det regionala eller lokala elnätet.

Gävle kommun är i sin översiktsplan generellt positiv till landbaserad och havsbaserad vindkraft men hänvisar även till att varje enskild etablering måste prövas utifrån den enskilda platsens förutsättningar. I syfte att undvika att etableringar påtagligt skadar eller påverkar natur, djur eller människor så är Gävle kommuns samlade bedömning att en miljökonsekvensbeskrivning alltid ska genomföras.

I Gävle kommun finns flera antagna planeringsunderlag och styrdokument som speglar kommunens viljeriktning och ambitionsnivå. Hänsyn uppmannas alltid att tas till dessa:

- Översiktsplan för Gävle kommun år 2030
- Planeringsriktlinjer för Gävle Växer
- Miljöstrategiska programmet
- Sociala Hållbarhetsprogrammet
- Näringslivsprogrammet
- Energiplan
- Klimatfärdplan
- Kulturmiljöprogram för norra, södra och västra kommundelarna

- Planeringsunderlag Vindkraft

Yttrande

Ansökan om tillstånd

Enligt det inkomna materialet avser den sökande att ansöka om tillstånd att få anlägga vindkraftpark, samt att driva verksamheten. Gävle kommun efterfrågar mer information avseende huruvida nedmontering och återställning kommer att ingå i den tillståndsansökan som den sökande avser att lämnas in.

Arbetsmarknad

Gävleborgs län är en förhållandevis stark industriregion och utgör en viktig del inom exporthandel. En stabil energiproduktion möjliggör för näringslivsetableringar som i sin tur bidrar till konkurrenskraft och tillväxt, detta ser Gävle kommun positivt på.

Arter, miljö och naturvärden

Gävle kommun konstaterar att nordvästra delen av projektområdet överlappar med ett biotopskyddsområde beslutat av Skogsstyrelsen diarienummer 2008/748. Även strax väster därom finns ett biotopskydd. Gävle kommun konstaterar också att det dels inom projektområdets nordvästra del och i närområdet strax utanför projektområdet finns rödlistade kärlväxter och skyddsvärda växter. Gävle kommun uppmuntrar till att den sökande gör en naturvärdesinventering på platsen och beroende på resultat gör en bedömning huruvida värdena kan samexistera med projektets utformning. Gävle kommun konstaterar att det finns utpekad värdefull natur som överlappar med projektområdet i områdena Låxmuren och Murån.

Länsstyrelsen har gjort en våtmarksinventering för de våtmarker som överlappar med projektområdet som har regionalt värde. Det är av vikt att verksamheten utformas och att skyddsåtgärder vidtas så att det säkerställs att påverkan på våtmarkerna och hydrologin i området minimeras då dessa är av särskild vikt för de naturvärden som områdena innehar men även för att utsläpp av växthusgaser från våtmarkerna ska minimeras.

Elförsörjning

Gävle kommun förordar att nya vindparker i första hand ansluts till det lokala eller regionala elnätet och uppmuntrar till dialog med Gävle energi i det hänseendet.

Fastigheter och markägandeskap

Gävle kommun äger inte någon fastighet som angränsar till det aktuella området.

Kulturmiljö och landskapsbild

Enligt Riksantikvarieämbetets kartlager (Fornsök) finns det inom projektområdet fornlämningar i form av skogsbrukslämningar, kolbruksanläggning och ett gruvhål.

Gävle kommun önskar att den sökande undersöker hur placering av vindkraftverk kan ske så att påverkan på kulturhistoriska värden minimeras. En landskapsanalys behöver tas fram för att belysa hur anläggningen syns i omgivningen och hur den läses ihop med utpekade kulturmiljöområden i Gävle kommun. Gävle kommun ser även positivt på om tillgängligheten till platser av kulturhistoriskt värde ökar. Gävle kommun instämmer i Länsstyrelsens synpunkt att endast mindre kompletteringar av miljökonsekvensbeskrivningen ska hanteras inom ramen för prövningsprocessen. Det innebär att alla större utredningar ska vara med när ansökan lämnas in.

Delar av inlandet i Gävleborgsområdet har länge kännetecknats av en delvis låg antropogen påverkan. Därför är det önskvärt att den sökande undersöker hur landskapsbilden skulle förändras vid ett genomförande samt hur relationer till platsen kan komma att förändras. Det är viktigt att den sökande i det fortsatta arbetet visualiserar hur landskapsbilden skulle kunna förändras vid ett genomförande.

För att Gävle kommun ska kunna ta ställning i frågan om påverkan på landskapsbild och kulturmiljö så behövs både synbarhetsanalys och fotomontage, inklusive visualisering nattetid där det är relevant. Gävle kommun önskar att fotopunkter läggs till där det saknas för platser kända för rekreation, friluftsliv eller kultur eller platser där många rör sig. Gävle kommun instämmer med länsstyrelsens och Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförbunds synpunkt att fler fotopunkter från sjöar med bebyggelse vore önskvärt.

Kumulativa effekter

Det finns flera pågående vindkraftsärenden i närområdet. I det fortsatta arbetet är det efterfrågat av Gävle kommun att den sökande beräknar kumulativa effekter som kan uppstå i händelse av att flera vindkraftparker blir av. Det blir bland annat viktigt att synliggöra hur flyttfåglar och deras flyttrutter påverkas, hur omfattande den kumulativa effekten av ljus och ljus blir, samt hur arter och habitat påverkas av flera anlagda överföringsledningar.

Ljud och ljus

Gävle kommun ställer sig positiv till att 35 dBA ekvivalent ljudnivå inte ska överskridas vid bostadsområden eller värdefulla rekreationsområden. En kartläggning behöver ske som tydligt illustrerar vilka områden som skulle kunna bli påverkade av både ljud och ljus, samt hur skuggning kan regleras utifrån såväl boendes som besökares behov av en god miljö.

Kompensation till närboende samt lokal nytta av vindkraft

Regeringen har under hösten 2024 meddelat att kompensationen till närboende samt den lokala nyttan av vindkraft ska stärkas. Gävle kommun delar regeringens uppfattning och uppmanar alla exploatörer att beakta och inkludera frivilliga lösningar fram tills att ett statligt regelverk finns på plats.

Rekreation och friluftsliv

Gävle kommun efterfrågar att den sökande redogör för vilka effekter som projektet kan få för rekreation och friluftsliv. Finns det viktiga rekreationsområden så bör påverkan på dessa områden beskrivas, och inkluderas i fotomontage för att se hur det visuella intrycket påverkas. Det gäller till exempel Helgonleden som går strax norr om området, Näsets naturreservat ca 4 km från projektområdet, samt Torrhedstjärnens fiskevatten. Kommunen ser gärna att kompensatoriska åtgärder görs kopplat till närliggande fiskesjöar och annat friluftsliv.

Erik Apel
Planeringsstrateg
Övergripande planering